

بازی روسیه با برگ نیروگاه اتمی بوشهر

حمید ضیایی پرور hziaiy @ yahoo. co. uk

«الکساندر رومیانتسوف» وزیر انرژی اتمی روسیه در اظهارات شگفت انگیزی که پیش از این سابقه نداشته است مدعی شده که سانتریفوژهای نصب شده در نیروگاه اتمی بوشهر، از توانایی لازم برای غنی سازی اورانیوم با تراکم بالا برای تولید سلاحهای پیشرفته برخوردار هستند. او در عین حال ادعا کرده که سیستمهای مذکور توسط یک شرکت آمریکایی در اختیار ایران قرار گرفته است!!

روسیه تاکنون اتهامات آمریکا مبنی بر تلاشهای مسکو و تهران برای انتقال تکنولوژی غنی سازی اورانیوم به ایران را رد کرده است. رومیانتسوف مدتی پیش شخصا به ایران سفر کرده و حتی از نیروگاه بوشهر بازدید به عمل آورد و طی مصاحبه ای در تهران اعلام کرد: «نیروگاه اتمی را نمی توان پیش درآمد تولید بمب به حساب آورد. این کار مستلزم داشتن صنایع مربوط به بازپرسی سوخت رادیو اکتیو است نیروگاهی که روسیه در بوشهر احداث می کند همسان نیروگاهی است که آمریکا در کره شمالی احداث می کند و ما در این مورد هیچ یک از قراردادهای بین المللی را نقض نمی کنیم در سال گذشته آژانس بین المللی انرژی اتمی در ایران ۶۰ نوع آزمایش و تحقیق انجام داده و کمترین تخلفی را ثبت نکرده است.»

از سوی دیگر محمد البرادعی دبیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی ۲ ماه پیش سفری به ایران داشت و بر صلح آمیز بودن پروژه های هسته ای ایران تاکید کرد. پیش از سفر وی، رئیس جمهور خاتمی رسماً اعلام کرد که ایران تجهیزات فرآوری اورانیوم را به منظور بهره برداری مسالمت جوینه در صنایع غذایی، کشاورزی، پزشکی و صنعتی در نظنز و اصفهان در اختیار دارد و این فعالیتها تحت نظارت آژانس بین المللی انرژی هسته ای است.

پی بردن به انگیزه ها و دلایل اظهارات اخیر رومیانتسوف مستلزم بررسی تغییرات جدید در صحنه ژئوپلیتیک جهان است از مدتها پیش این مسئله در محافل سیاسی مطرح بوده که روسیه در پی کسب امتیازاتی از آمریکا برای قطع همکاریهای هسته ای خود با ایران است، همچنین

روسیه به دنبال جلب کمکهای آمریکا بخاطر لغو قراردادهای صنعتی و نظامی مسکو با بغداد است و صحبت از مبلغ ۲۰ میلیارد دلار به میان آمده است.

برخی تحلیلگران بر این باورند که روسیه با برگ ایران در حال بازی با آمریکا و کسب حداکثر امتیاز از اوست.

چند ماه پیش روسیه بدون هماهنگی با ایران اعلام کرد که آمادگی دارد چندین نیروگاه اتمی جدید برای ایران در چند نقطه از جمله اهواز بسازد. این خبر که در تهران با شگفتی مقامات رسمی و محافل خبری مواجه شد حاوی این پیام مستقیم به آمریکاییها بود که برای جلوگیری از انعقاد چنین قراردادهایی بایستی سرکیسه را شل کنند. روسها حتی با اعلام پیشاپیش این خبر و واکنش شدید آمریکا، توانستند در سر میز مذاکره با ایران، از قدرت چانه زنی بالاتری برخوردار شوند اکنون با سرنگونی صدام و یکه تاز شدن آمریکا در منطقه، روسیه به شدت احساس غبن می کند و در تلاش است تا از این رویداد، نمدی برای کلاه خود درست کند!

همزمانی شروع تبلیغات شبکه های رسانه ای وابسته به پنتاگون علیه فعالیتها هسته ای ایران از قبیل گزارش واشنگتن پست با اظهارات وزیر انرژی اتمی روسیه، این گمانه را تقویت می کند که در پشت پرده سیاست، بده بستانهایی میان مسکو و واشنگتن در جریان است. آمریکاییها در این زمینه ید طولایی دارند به گونه ای که قبل از اعلام رسمی اعتراض خود به

روسیه و نشان دادن عکسهای تاسیسات نظنز و اصفهان به مسکو، آن عکسها را از شبکه سی ان ان پخش کردند تا روسها در مقابل عمل انجام شده قرار بگیرند!

اما واقعیتهای موجود در ایران، متفاوت از تبلیغات و جنجالها و ادعاهای دو طرف است. ایران برای رشد و توسعه اقتصادی خود نیاز مبرم به بهره گیری از انرژی هسته ای دارد، ایران نیاز دارد طی دو دهه آینده حداقل ۶۰۰ مگا وات از برق خود را با استفاده از نیروگاههای هسته ای تولید کند کاربردهای انرژی اتمی در صنایع مختلف و پزشکی نیز ضرورت تجهیز ایران به این انرژی را روشن می سازد. براساس کنوانسیونهای بین المللی، هیچ کشوری حق ندارد مانع برنامه های صلح آمیز هسته ای کشورهای دیگر شود و بهره گیری از این انرژی در جهات مثبت و انسانی حق طبیعی هر کشوری است.

قرارداد نیروگاه اتمی بوشهر در سال ۱۹۶۴ بین شرکت آلمانی زیمنس و دولت وقت ایران منعقد شد و ۲۱۰۰ کارشناس آلمانی به همراه ۶۰۰۰ مهندس ایرانی در احداث این نیروگاه مشارکت داشتند با وقوع انقلاب اسلامی، این قراردادها معلق ماند و با آنکه ۸۰ درصد مخارج آن پرداخت شده بود، به علت خساراتی که بر اثر ۳ بیمارار نیروی هوایی عراق به آن وارد شده بود، آلمانیها حاضر به ادامه ساخت آن نشدند و در عوض پیشنهاد کردند که راکتورهای با گاز طبیعی برای ایران احداث کنند.

مخالفت ایران با این پیشنهاد منجر به مشاجرات حقوقی بین دو طرف شد تا اینکه شرکت زیمنس با حمایت کمیسیون تجارت بین المللی در پاریس از این ماجرا پیروز بیرون آمد و غرامتی به ایران نداد، لذا ایران در ۲۵ اوت سال ۱۹۹۲ با روسیه قراردادی برای تکمیل نیروگاه بوشهر امضا کرد. از همان زمان مخالفتهای آمریکا با این پروژه شروع شد، در حالیکه اگر ادعاهای آمریکا صحیح بود می بایستی این مخالفتها از همان بدو شروع همکاریهای ایران با آلمان آغاز می شد.

به هر ترتیب آنچه مشخص است اینکه از هیچ نیروگاه اتمی در جهان، سلاح هسته ای بیرون نیامده است و سوخت مصرف شده نیروگاه بوشهر هم طبق قرارداد موجود، به روسیه بازگردانده خواهد شد. به اظهارات اخیر رومیانتسوف و گزارشهای رسانه های آمریکا باید از دید یک «پروژه» نگاه کرد، پروژه ای که هدف آن متوقف ساختن نیروگاه بوشهر و با هرگونه احتمال برخورد دیگری با آن می باشد.